

דבר העורך הראשי

האדם הוא יצור פרדוקסלי, וקיימת בו שניות. הוא אכן רב-פרצופי ולעיתים הוא מייצג את עצמו על ידי מסכות מתחלפות. הדחפים והיצרים שלו מלווים אותו כל ימיו והם אינם נוטשים אותו כי אם במותו.

אכן, על בריאת האדם נאמר בספר בראשית (ב', ד'): "וייצר ה' אלוהים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה". "וייצר" - בשני יו"דים, ועל כך כתב רש"י שהאדם אכן מהווה שתי יצירות. האדם עם ההוויה הכפולה חווה קונפליקט המלווה לעיתים קרובות בתסכול, היכול להביא אותו לבחור בהתנהגות שאינה קונפורמית, אם בדרך החטא ואם בדרך הלא מוסרית והלא הומאנית ואף ההרסנית.

החברה מגנה על עצמה גם בדרך הענישה ולעיתים קרובות על ידי הרחקתו מתוכה לתוככי מוסדות טוטליים וגם בדרכי השיקום השונות, שמטרתן לפתוח צוהר מחדש לסוציאליזציה של אותו אסיר המעוניין והבשל לכך.

חשוב שהאדם, באשר הוא, יחווה את עצמו כיחידה אחדותית, לוגופסיכופיזית. האדם הוא מהות אחת והוא אינו משתנה התלוי באותם מרכזים מוחיים או אחרים הנטועים בו. הוא חייב ללמוד שהוא ב"אניותו" חייב לנווט ולהוביל את עצמו. הוא השולט בדחפיו וביצריו והוא היכול לפתח יכולות נפשיות ורוחניות, שיאפשרו לו להתחבר לחברה שהוא מבקש להיות חלק ממנה.

צוהר לבית הסוהר מבקש לחקור ולהתוות דרך אקדמית, בתקווה להיות לעזר לכל אלה שיחפצו להאיר את עיניהם באמצעותו. החוקרים יציגו שאלות והמחקר יציע תשובות, ובכך תיווצר הפריה הדדית - באמצעות אנשי האקדמיה באוניברסיטאות ואלה המצויים גם בשדה המחקר האמפירי בבתי הסוהר, וכן אלו העוסקים בפועל בתוככי בית הסוהר.

בתי הסוהר יהפכו מעתה לאובייקט המחקר בידי החוקרים, שבחשיבתם ההגיונית ובשיטות המתודולוגיות האוניברסליות ימצאו תשובות לאותן שאלות משמעותיות. החוקר האוניברסיטאי יודע שהוא אינו יודע תשובות לשאלותיו המשמעותיות, ולכן הוא נעזר בחשיבתו ההגיונית כדי לפתח את הכלים שבאמצעותם הוא יחפש תשובות לשאלותיו.

צוהר לבית הסוהר כפוף מעתה לעימות של אובייקט-סובייקט, והמאמרים שיפורסמו בו יהיו אלה שיעמדו באמות המידה האקדמיות הנדרשות בכל כמה אקדמית ראויה. חוברת זו תכלול מחקרים עדכניים, כפי שיפורט בהמשך.

חשוב לי לברך את אנשי שב"ס ואת מערכת "צוהר לבית הסוהר" שהתנדלו לראות בצורך ובחיוניות של קיומה של כמה אקדמית זו.

יבואו על הברכה כותבי המאמרים, שופטי המאמרים וכל חברי המערכת המייעצת שהביעו את הסכמתם ואת מוכנותם לתת יד לבמה אקדמית חיונית זו.

פרופי משה אדד